

Se in da bomo tudi mi prispevali lepe letne svote za vzdrževanje Karla in njegove rodbine. Ministri so dovolili za izgradnjo novega kraljevega dvora v Beogradu 3 milijone dinarjev. Zbornica se je nadalje bavila z vprašanjem trgovinske pogodbe med našo državo in Avstrijo. Vlada predlaga, da se naj podaljša dosedanja začasna pogodba do 31. julija letošnjega leta. Poslanci Jugoslov. kluba so zahtevali, da se o tej pogodbi potovanja med nami in Avstrijo. Poslanec dr. Hohnjec je zahteval od vlade vzpostavitev prometa na poti Maribor—Spilje—Radgona—Ljubljana. Ureditev trgovinskih in prometnih odnošajev med nami in Avstrijo se pride enkrat pred parlament.

Avstrija. V Avstriji je Schöbergerjeva vlada podala ostavko. Privoljni nove vlade pa je bila izvoljena zopet stara pod predsedstvom Schöbergerja. Avstrijcem obljubljajo Angleži večje posojilo, da si bo enkrat Avstrija lahko uredila industrijo in vsaj nekoliko dvignila svojo krono.

Italija. Občinske volitve v Trstu in Primorju so končane. Sloveni so povsod propadli, ker se niso upali na volišča radi divjanja fašistov, ki so udarili v volilne prostore, trgali ljudem iz rok glasovnice in izživali na pretepe ter poboje.

Nemčija. Nemška zbornica je sklenila prišilno notranje posojilo v znesku 1 milijarde zlatih mark.

Rusija. Iz Rusije prihajajo vedno nova poročila o strašni lakoti, ki se vedno bolj in bolj širi. Uživanje mesa mrličev je že skoraj na dnevnem redu. Oblasti sicer zapirajo ljudi, ki se lotijo človeškega mesa, a vse zaman. V samarski guberniji so zaprli dve kmetici, ker sta jedli meso svojih umrlih otrok. V Slavniku je razdelila neka kmetica mrtvo telo svoje lastne 13letne hčerke med se pri življenju ostale otroke. V Velikih Gusičah se je hranilo 10 družin od mrličev. Grozna lakota že drži v svojih krempljih 32 milijonov ubogega ruskega naroda. Od 32 milijonov stradalcev je 15 milijonov že izročenih neusmiljeni smrti. V Evropi se pa vedno samo posvetujejo, kako bi odpomogli vsled lakote na smrt obsojeni nekdanji evropski žitnici — Rusiji.

Naši poslanci na delu.

Naši poslanci v Beogradu. Poslanci Slovenske ljudske stranke v narodni skupščini v Beogradu so organizirani v Jugoslovanskem klubu. Klub ima v poslopiju narodne skupščine posebno klubovo sobo (pisarno), kjer so zbrani poslanci, kadar ni sel v zbornico. Tje dohaja vsa pošta za posamezne poslance in klub, tam s tudi vršijo vsak dan seje narodnih zastopnikov. Pisma za naše poslance se naslovijo: Jugoslovanski klub, narodna skupščina, Beograd. Iz Maribora potrebuje pošta v Beograd 4 dni. Iz Beograda v Slovenijo pa še več dni.

Za pomilostitev ubeglih vojakov. V sled nerednih in drugih razmer je v začetku ujedinenja naše države mnogo fantov zapustilo svoje kadre in pobeglo mnogo izmed njih preko meje. Danes bi se ti radi vrnili, pa se ne upajo, vsled kazni, ki jim preti. — Poslanec Krajnc, Zebot in tovariši iz Jugoslovanskega kluba so vložili upit na vojne ministra, da se predlagajo ti v amnestijo (pomilostenje) ter se jim dovolijo, da odslužijo svoj dolžni rok v kadru brez kazni.

Razmere na državnih železnicah. Poslanci Krajnc, Skoberne in Zebot so vložili interpelacijo na ministra obrabe (železnice) zaradi neredne vožnje po železnicah in ker se v vlakih ne kusi, da morajo potniki naravnost prezebovati. Poslanci, zahtevajo, da se razmere pravilno uredijo.

Pošta v Makolah. Poslanec Zebot je vložil 27. januarja oster upit na ministra pošte telegrafa in telefonov zaradi nerednih razmer pri poštnem uradu v Makolah. Ze dolgo časa je, kar je poštna direkcija v Ljubljani pri poštnem uradu v Makolah dostavljanje poštnih pošilavcev po selskem pismonoši. Niti občinski uradi ne dobivajo dostavljenih uradnih pošilk. Poslanec zahteva v interpelaciji, da se naj takoj zopet uvede dostavljanje pošilk po poštnem selu in naj se pri poštnem uradu Makole uvede tudi po polidanska služba. O uspehu interpelacije bomo poročali.

Delovanje našega poslanca Pušenjaka. Naš poslanec Pušenjak je podvzel odločne korake pri beograjski vladi radi italijanske carinske politike. Italija hoče preprečiti z vsemi možnimi ovirami naš lesni in živinski izvoz preko morja. Pušenjak zahteva, da tudi naša vlada stori iste korake, da prepreči v našo državo uvoz italijanskega blaga tako dolgo, dokler tudi italijanska država ne bo začela z naklonjenostjo napram našemu izvozu. Poslanec Pušenjak je vložil več protestov proti nastavljanju protestantovskih učiteljev na naših, od samo katoliških otrok obiskanih solah na Stajerskem.

Tedenske novice.

Čenjenim naročnikom! Nekateri stari naročniki se naročnine niso poravnali. Prosimo jih, da to takoj storijo, ker se jim drugače list ustavi. Naročniki, ki si list še le zdaj nanovo naročijo, ne dobijo do zdaj izšlih števil, ker jih nimamo več, ampak prejema list od zdaj naprej. Ako bi pri dopisiljanju lista bil kak nered, prosimo, da se list takoj reklamira. Za reklamirajo se vzame navaden kosček papirja, na kojega se napiše zunanaj beseda: „Reklamacija“ in naš naslov, na drugi strani pa se napiše da se reklamira list. Take reklamacije so poštnine proste. Kdor si list naroči in ga v 10 dneh ne dobi, naj takoj reklamira, ker je gotovo nastala kak pomota. Stevilo naših naročnikov je poskočilo za 5000. Če bi bili povsod pridno agitirali, bi jih bilo najmanj 10.000 več. Novi naročniki se vedno prihajajo in upamo, da se bo agitacija za naš list še vedno nadaljevala in bo število naročnikov rastlo še naprej. „Slov. Gospodar“ stane celoletno 12 din., polletno 7 din., četrtletno 4 din. Upravištvu.

Prihodnja številka „Slovenskega Gospodarja“ izide prihodnje zope na osmih straneh.

Naš pokrajinski namestnik Ivan Hribar je odlikoval mariborskega knezoškofa z redom Sv. Save I. reda minulno nedeljo. Gospod namestnik se je pripeljal v Maribor v skotovo palačo, kjer se je zbralo ob priliki odlikovanja 30 dostojanstvenikov. — Dasi težko bolan, je škof vstal. Gosp. krajevi namestnik je škola lepo nagovoril in povedal, da ga je kralj Aleksander visoko odlikoval za njegove zasluge. Za odlikovanje se je škof lepo zahvalil, ter nazdravil kralju in njegovi nevesti.

Varujte se ovaduhov! Pri nas se je zopet zelo bujno razcvetelo ovaduhstvo. Slene imajo ušesa, pa to še ni vse, celo po cestah in vseh vsakdanjih postojališčih spremljajo spijonske oči in prisluškujejo okrog tebe zelo tanka ušesa. Živimo v podobni dobi kot leta 1914, ko je cela jafa ovaduhov noč in dan prežala okrog poštenih ljudi, da same kako besedo proti črno-žoltemu tronu in vojski ter spravi človeka v ječo, sebe pa z judoževim delom povzdigne med zaslužne patriote. Tako je bilo in tako je zopet! Pri tem je pa še to, da se isti ljudje kot nekdanj tudi danes z ovaduhstvom povzdigujejo med „državotvorce“. Iz poročil, ki prihajajo iz dežele, je razvidno, da so se tudi nekateri demokratični učitelji posvetili temu nečednemu in umazanemu poslu. V občevarjanju z našimi ljudmi kažejo sicer zelo prijazno lice, pri tem pa pazijo zelo skrbno na vsako besedo, ki bi se dala nekoliko zaviti ter uporabiti za kako ovadbo. Posebno dolgo se obnesejo razne ovadbe o žalitvi kralja, kraljevega rodu in vojske. Imamo celo vrsto slučajev, kako so takiki brezvestni ovaduhi skušali pošteno ljudi spraviti v večletno ječo s tem, da so potvarjali in zavijali njihove popolnoma brezpomembne opazke. Med ovaduhi je nekaj prav prebrisanih tičkov, kako ne bi, saj se vadijo že dovolj časa v obrekovanju, ovaduhstvu in klečplazenju! Danes pred eno, jutri pred drugo oblastjo in če bo treba tudi še pred tretjo in četrto. Ovaduh te prav skrbno zaplete v razgovor, začne sam to in ono grajati, samo da bi izvabil iz tebe kako ostro, a nepremišljeno besedo. Kakor hitro jo izustiš, jo nese že toplo kakemu oblastniku in ti sam ne veš, kako dobiš obtožnico na vrat. — Bodite torej v vseh svojih besedah zelo, zelo previdni!

Krajevne odbore Kmetijske zveze ozir, SLS prosimo, da v smislu razposlanih okrožnic čimprej skličejo občne zbornice in da izvolijo nove odbore. Vse drugo, kar je razvidno iz okrožnic, in imena ter naslove novih odborov nam vpošljite vsaj do sredine meseca februarja. Tajništvo SLS v Mariboru.

Samostojni že imajo 1 milijon za vojni sklad. Slabostojni se že baharajo okrog, da so zbrali za vojni sklad 1 milijon kron. S tem denarjem nameravajo zopet slepomiti pri prihodnjih volitvah in loviti v svojo slabostojno izdajalske mreže revnejše — kmetijske sloje. Če mislijo samostojni, da bodo lovili volilce s pomočjo zidajalskega denarja, se presneto motijo. Po zaslugi Samostojne upeljani novi davki dovozi govorijo o umazaži zepni pravdi samostojnih izdajalcev, ki jih pravice in koristi.

Drugim za vzgled. Iz Belih vod nam poročajo: Uspeh shoda gospoda poslance Pušenjaka v naši župniji je lrasen. Izmed 400 prebivalcev župnije jih je pristopilo h Kmetijski zvezi do srede januarja nad 90. Zdal jih je gotovo že nad 100, ker se nabiranje članov nadaljuje. Naši listi pa štejejo 51 naročnikov!

Shod Kmetijske zveze pri Sv. An dražu v Slov. gor. je v nedeljo, dne 29. t. m. lepo uspel. Nad 300 naših najboljših mož in mladeničev je pazljivo poslušalo g. prof. Vesenjaka, ki je v poldrugournem govoru opisal naše skupne težave in slabo gospodarstvo sedanjih vladinorcev. Sklepoma je govoril tajnik Golob o potrebi tladinskih gospodarskih in političnih organizacij. Po shodu se je vršila volitev novega odbora Kmetijske zveze. — Enak shod se je vršil pri Sv. Božen ku. Tudi tukaj je bila udeležba polvoljna. Govorila sta g. prof. Vesenjak in tajnik Golob. Vsa znamenja kažejo, da bo Samostojni v Slov. gor. kmalu odklenkalo.

Kako je na Hrvatskem? Citatelje „Slov. Gospodarja“ bo gotovo zanimalo, kako je sedaj na Hrvatskem. Skoro vsak otrok že ve govoriti o voditelju hrvatskih seljakov Radiću. Radić, Radić, Radić, se sliši venomer. Kdo je Radić? Po mišljenju star liberalcev. Njegovi prijatelji nekdanj so bili: znani protivnik katoličanstva v naši državi Svetozar Pribičević, socijaldemokrat Bukšeg in prostozidar Demetrović. S temi ljudmi je izdajal svoj čas protikatoliški list „Hrvatska misel“. Radićevi sodrugi so ustanavljali razne strančice na Hrvatskem: liberalci Lorković inteligenco (razumnštvo), g. Pribičević Srbe, Bukšeg delavstvo in Radić sam seljake. Radićev pozdrav: „Hvaljen Jezus!“, s katerim pozdravlja na shodih, je samo metanje peska v oči hrvatskemu ljudstvu. — Radić ni stalen v svojih nazorih. Leta 1902, za časa velikih srbskih pobojev v Zagrebu, je Radić ovajal Hrvate, ki so bili potem hudo kaznovani. Pozneje je zopet javno govoril, da so Hrvati in Srbi eden narod in se morajo složiti proti Madžarom. Leta 1903 se je udeležil kronanja srbskega kralja Petra Karadžordjevića v Beogradu. V tistem času je: „Živijo prvi jugoslovanski naš kralj!“ Kmalu nato se je zvezal z madžarskim banom Tomasićem, ki je držal s Srbi, a je preganjal Hrvate. Pozneje je zopet iskal stikov z našim dr. Krekom, dokler ni prešel k takozvanim frankovcem. Sedanja njegova politika je, da družijo vse nezadovoljne ljudi na Hrvatskem. On prisluškuje Radić ne dela po smotretnem programu. On pravi: Jaz poslušam, kako narod govori danes, kako jutri, in tako delam politiko. V svojem listu „Dom“ je nedavno tega zapisal besede: „Ako narod hoče Boga, sem tudi jaz za Boga, če pa narod Boga ne potrebuje, ga tudi jaz ne branim in ne potrebujem.“ Radić ni hotel iti s svojimi narodnimi poslanci (50) v Beograd. Če bi se Radić udeleževal sej ustavotvorne skupščine, bi Jugoslavija nikdar ne imela centralistične ustave — Hrvati in Slovenci bi dobili to, kar vsi želimo in zakar se borimo: Našo avtonomijo. Sedanja brezvestna vlada je bila nemogoča. A Radić sedi že od 28. nov. 1920 doma, hujška, a za narodo ničesar ne stori. — Sedaj je Radić ustvaril na Hrvatskem takozvani „blok“ ali zvezo hrvatskih strank, pa brez naše ljudske stranke. Namen tega bloka je tudi borba proti ljudski

stranki. S tem pa je Radić zopet nezamerno škodoval velikemu gibanju za avtonomistične cilje. Ne bo dolgo, ko bo Radić zopet objel Pribičevića. — Na Hrvatskem vse nekam z napačnostjo pričakuje, kaj da bo. Hrvatsko ljudstvo je do skrajnosti razburkano. Brani se plačevati davke, a eksekutori z oboroženo silo rubijo ubogega seljaka. Mladeniči ne gredo k vojakom, cele kompanije žandarjev in vojaštva jih lovijo. Cele sotine kmetov napirajo in jih pred sodišči kruto obsojajo. A Radić, ki jih je nahujskal, stoji ob strani in ne gre v Beograd. On se nezadovoljstvo bolj podpihuje, pa kaj resnega in za narod dobrega ne stori. Dobro hrvatsko ljudstvo je po Radiću zapeljano na razna kriva pota. Na eni strani pridiguje hrvatsko republiko, na drugi strani pa hujška — proti naši stranki, ki vrši veliki boj za avtonomijo. Radić hujška narod, a nič ne stori, da ga štiti ob času nesreče. Tak je Radić, tak je položaj v Hrvatski. Na Radićevo pot slovensko ljudstvo ne bo šlo.

O naši zunanji politiki je govoril politični oče v. Pašić in njegov govor je menda bil tudi povod, da so se vladinorci sami sebi dopadli, ter si dali zaupnico. Govoril je namreč mnogo, povedal je pa prav malo. Jedro njegovega govora je bilo pač to, da naša zunanja politika sledi politiki „velikih zaveznikov“. Kdo so ti, pa seveda ni povedal, saj bi tudi ne mogel. Velika antanta to ni, ker so si Angleži in Francozi navzkriž kakor nikdar popreli. Prav bi povedal, če bi bil dojal, da sledimo politiki Francozov, da smo njihovi slepi, prepokorni hape, kakor nekdanj carske Rusije.

Rajni papež je užival visok ugled v Beogradu. V Beograd je že odpotoval zagrebški nadškof dr. Anton Bauer, kjer je opravil v katoliški cerkvi v Beogradu slovesno mašo zadušnico za pokojnim papežem. Maši za rajnim benediktom so prisostvovali: Kralj in njegov dvor, vlada, diplomatski zbor, parlament in generala.

Se ena o Korošcevih „svilenih bluzah in modrcih“. Ker je naš poslanec Sušnik v seji narodne skupščine dne 25. januarja napadel finančnega ministra dr. Kumanudija, kateremu je očital popolno nesposobnost, je le-ta odgovoril prav po „cincarski“. („Cincari“ — tako se imenuje ona srbska napoi izobražence, ki so cigansko-grško-rumunskega pokolenja). Očital je poslanec Sušniku, češ, da je dr. Korošec na nekem shodu v Ptuju hujškal proti državnemu posojilu in s tem oškodoval državo. To je seveda velika laž. O tem, kar je govoril dr. Korošec, lahko izpričuje na tisoče poslušalcev. Ko je finančni minister izustil to laž, so mu samostojneži in liberalci burno pluskali. — Ker se med našim ljudstvom ni pojasnjena tista Korošceva zadeva o „svilenih blazah in modrcih“, ki jo je „Kmet. list“ vspešno z liberalnim časopisjem tolikokrat ogreval, hočemo tudi o njej spregovoriti. Leta 1919, ko smo imeli Protikoroščevo vlado, in ko se je dobilo za šest do sedem dinarjev 1 dolar (da nes plačaš 80 dinarjev za 1 dolar!), je dr. Korošec kot minister prehrane kupil eno ladjo ameriškega blaga. — Blago je bilo solidno in 50% ceneje nego v tuzemstvu. Država je morala prevzeti celo vsebino ladje in ni mogla izbirati. Par zabojev igralnih kart je dotična ameriška tvrdka vzela nazaj, ostalo blago pa je ministrstvo spravilo v svoja skladišča. Med drugim se je nahajalo tudi nekaj ženskih bluz, toda ne svilene, temveč volnene! In volnene bluze vendar niso luksuzno blago! Tega ne more zatrjevati niti najhujši nasprotnik naše stranke. Kar je za možkega topla suknja, to je za žensko volnena bluz: del potrebne obleke. Če je država pozneje, po odstupu Protikoroščeve vlade utrpela kako škodo, ni to zakrivil dr. Korošec, temveč demokratično-socialdemokratska vlada, katera ji je sledila. Parfuma, pudra, modrcov, svilenih rut, atlasovih čevljev, namramic in drugega luksuznega blaga pa sploh ni država takrat prevzela. To je ostudna laž, s katero se samostojneži lovijo svoje neumne kaline. — Protikoroščevi vladi je sledila Dr. Vidović-Kristanova, nato Vesničeva in dve Pašičevi. Če je v tem času del onega blaga „izginil“, niso tega zakrivil klerikaleci. To naj si zapomnijo